Suomi-koulujen tuki ry
Puheenjohtaja Veera Toivonen
Mariankatu 7 C 1
00170 Helsinki

Valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaostolle

Asia: Lausunto valtion talousarvioesityksestä vuodelle 2018 (HE 106/2017)
Teema: Suomi-koulujen toiminta ja resurssit

Valtion talousarvioesityksessä on momentille 29.10.51 valtionavustus järjestöille vuodelle 2018 budjetoitu 976 000 euroa. Se on 323 000 vähemmän kuin esimerkiksi vuonna 2015. Momentin pudotus ei vastaa valtion kärkihankkeiden linjaa osaamisen ja koulutuksen osalta.

Momentin jo vuosia jatkuneet vähennykset ovat ajaneet yhdistyksemme tekemän työn ahtaalle. Leikkausten lisäksi momentin sisäinen jako, joka on viime vuosina ollut ennalta-arvaamatonta ja ongelmallista, asettaa järjestöt eriarvoiseen asemaan. Tämä tekee suunnittelutyön vaikeaksi, lähes mahdottomaksi.

Suomi-koulujen tuki ry:n saama apuraha on ollut 5000 euroa viime vuosien ajan. Vuonna 2013 se oli vielä 10 000 euroa. Pudotus on järjestöllemme todella suuri, eikä se ole missään suhteessa momentin kokonaispudotukseen. Toimintamme on laajentunut viime vuosien aikana merkittävästi. Jäsenmäärämme on kasvanut, koska tieto yhdistyksen toiminnasta on levinnyt ja toimintamme jäntevöitynyt. Kouluille ja toiminnallemme myönnettiin vuoden Ulkosuomalainen tunnustus vuonna 2017. Koulujen opettajat, oppilaat ja vanhemmat luottavat Suomi-koulujen tuen toiminnan laatuun ja jatkuvuuteen. Järjestöllämme on 680 Suomi-koulujen opettajajäsentä, joiden vastuulla on noin 4200 oppilaan opetus. Yhtä jäsentä kohti saamme tällä hetkellä alle 8 euroa toimintarahaa. Toimintamme on mahdollistunut vain erilaisten vaatimattomien projektiapurahojen ja vapaaehtoistyön kautta. Ne eivät kuitenkaan takaa toiminnan vakaata jatkuvuutta ja kehitystä saati nosta Suomi-kouluja vastaamaan hallituksen linjaa, jonka mukaan Suomi olisi modernin ja innostavan oppimisen kärkimaa. Tällä hetkellä tarvitsisimme kipeästi panostusta oppimisympäristöjen uudistamiseen sekä Suomi-kouluille kohdennetun digitaalisen oppimateriaalin laadintaan. Tästä materiaalista olisi hyötyä niin Suomi-kouluille kuin kotimaassa eriyttävään perusopetukseen.

Esitämme toivomuksenamme, että jaosto pyytää opetus- ja kulttuuriministeriötä selvittämään momentilta tukea saavien järjestöjen resursoinnin ja vaikuttavuuden. Toimintarahojen jatkuva väheneminen vaatii uutta tarkastelukulmaa momentilla olevien järjestöjen toimintaan, pelkona on, että pienen toimijat voivat joutua kokonaan lopettamaan toimintansa. Ulkosuomalaislasten ja -nuorten eteen tehty arvokas työ hyödyntää yhteiskuntaamme nyt ja tulevaisuudessa yhä merkittävämmin. Työn arvostuksen pitäisi näkyä myös avustuksia jaettaessa.

Suomi-koulujen tuki ry on Kansanvalistusseuran, Kesälukioseuran, Suomi-Seuran ja Äidinkielen opettajain liiton 22.5.2006 perustama yhdistys. Sen tehtävänä on mm.

– tukea ja neuvoa Suomi-koulujen opettajia kaikissa opetukseen ja oppimiseen liittyvissä kysymyksissä,
– toimia asiantuntijana ja tiedottajana, kun käsitellään Suomi-kouluihin ja niiden toimintaan liittyviä kysymyksiä,
– harjoittaa julkaisu- ja tiedotustoimintaa (ml. sosiaalinen media kotimaassa, ulkomailla)
– edistää Suomi-koulujen tunnettuutta Suomessa ja muualla maailmassa,
– pitää yhteyttä järjestöä lähellä oleviin yhteisöihin ja valtion hallintaan,
– pitää yllä verkkosivuja osoitteessa www.suomikoulut.fi,
– järjestää Suomi-koulujen opettajien jatkokoulutusta.

Suomi-koulujen tuki ry
Puheenjohtaja Veera Toivonen
Mariankatu 7 C 1
00170 Helsinki

Suomi-kouluilla tarkoitetaan kielikouluja, joissa annetaan ulkosuomalaislapsille täydentävää opetusta suomen kielessä sekä tutustutetaan heitä suomalaiseen kulttuuriin. Täydentävällä opetuksella tarkoitetaan varsinaisen oppivelvollisuuskoulun rinnalla annettavaa opetusta, jota järjestetään useimmiten kerran viikossa kahden tunnin ajan. Suomi-kouluissa opetusta annetaan lapsille, jotka ovat taustaltaan suomalaisia.
Suomi-koulujen tuki ry:n jäsenenä on tällä hetkellä 150 koulua ja 680 opettajaa. Koulut toimivat kaikissa maanosissa 45 maassa. Kouluissa on yhteensä noin 4200 oppilasta, joiden ikäjakauma on 3–18 vuotta.

Suomi-koulujen tuki ry on tukenut opettajien ja koulujen työtä muun muassa seuraavasti:

- Julkaissut Me ja meidän Suomi-koulu kirjan, joka on historiakatsaus Suomi-koulujen toimintaan 60 vuoden ajalta (2017). Kirjan on toimittanut Helena Korpela ja sen tekemisen on mahdollistanut Helena Korpelan henkilökohtainen apuraha.
- Ollut mukana käynnistämässä ja laatimassa vuonna 2015 ilmestynyttä Suomi-koulujen opetussuunnitelmasuosituksen (OPH 2015:38) sekä siihen liittyvän tukimateriaalin (2016).
- Laatinut yhteistyössä Opetushallituksen ja monikulttuurisuuskeskus Axxellin kanssa *Kielipuntari*-nimisen kielitaidon arviointimateriaalin.
- Koonnut ja julkaissut verkkosivuillaan mittavia hallinnollisia ja pedagogisia oppaita, asiakirjoja, harjoituksia koulujen ja opettajien työn tueksi.
- Laatinut ja julkaissut materiaalia YKI (suomen kielen yleinen kielitutkinto) -testin harjoitteluun ja kirjoittamisen harjoituskirjan pienemmille oppilaille.
- Hankkinut Suomi-koulujen oppilaille satoja suomalaisia lasten- ja nuortenkirjoja ja järjestänyt niiden avulla oppilaiden Lukupiirin.
- Ostanut ja välittänyt koulujen pienimmille uusia suomalaisia satuja ja opettajille niiden käsittelyvihjeitä.
- Laatinut ja julkaissut autenttiseen materiaaliin perustuvan lukemiston ja tehtäväkokoelman *Uusi tekstitulkki* (2013).
- Ollut mukana järjestämässä ja suunnittelemassa Suomi-koulujen opettajien koulutustilaisuuksia sekä koulujen toimintamaissa että Suomessa vuosittain.
- Antanut lähes päivittäin sähköpostitse ohjeita ja opastusta sekä opettajille että koulujen ylläpitäjille.

Osa julkaistusta materiaalista on järjestön nettisivuilla kaikkien luettavissa ja osa vain jäsenille tarkoitetuilla sivuilla, jossa jäsenet voivat myös keskustella opetukseen liittyvistä kysymyksistä.

Suomi-koulujen tuki toimii suurimmaksi osaksi talkoovoimin, yhdistyksessä ei ole yhtään palkattua työntekijää. Emme ole pystyneet laatimaan uutta materiaaliaa pariin vuoteen rahoituksen puutteen takia. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt vuosittain järjestölle muutaman tuhannen euron suuruisen toimintarahan. Tällä hetkellä taloudellinen ahdinko hidastaa ja vaarantaa yhdistyksen ajantasaista ja uskottavaa toimintaa.

Helsingissä 10.10.2017

Lisätietoja:
puheenjohtaja Veera Toivonen
puheenjohtaja.suomikoulut@gmail.com, puh. 050 462 9199

Suomi-koulujen tuki ry